

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การสอนโดยใช้สัญญาการเรียน : การวิเคราะห์ทักษะการสอน		
	การใช้เวลาเรียนของนักเรียน และผลการเรียนรู้		
ชื่อผู้เขียน	นางสาวทิพวัลย์ คำคง		
ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต	สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน		
คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร. เสริมศรี ไชยศรี ประธานกรรมการ		
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กรองกาญจน์ อรุณรัตน์		กรรมการ
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรรถฉม คุณพันธ์		กรรมการ
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ ม้าลำพอง		กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์ทักษะการสอนของครูที่จำเป็นสำหรับการสอนโดยใช้สัญญาการเรียน ศึกษาลักษณะการใช้เวลาในการเรียน พัฒนาการทางการเรียน และเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาทดลองเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนวัดไผ่ยาว โรงเรียนวัดบัว โรงเรียนวัดโพธิ์ลอย อำเภอมือง จังหวัดลพบุรี รวมทั้งสิ้น 29 คน มีครูผู้สอนจำนวน 3 คน รวมทั้งผู้วิจัยทำการสอนแยกกันคนละ 1 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลคือ (1) แผนการสอนโดยใช้สัญญาการเรียนประกอบด้วยแผนรวม 1 แผน และแผนย่อย 5 แผน (2) แบบบันทึกลักษณะและปัญหาในการเรียน (สำหรับผู้เรียน) (3) แบบบันทึกพัฒนาการทางการเรียน และสภาพการสอน (สำหรับผู้สอน) (4) แบบบันทึกพัฒนาการทางการเรียน (สำหรับผู้เรียน) (5) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ (6) แบบวัดเจตคติต่อการเรียน นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สร้างคู่มือการใช้แผนการสอน แบบสอบถามผู้เรียนก่อนเรียนเกี่ยวกับความสนใจในวิธีการเรียน แบบฟอร์มการสัญญา และได้จัดเตรียมแหล่งวิทยากร วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนด้วย ผู้วิจัยได้เตรียมตัวผู้สอนโดยให้การอบรมเรื่องสัญญา

การเรียน และเตรียมผู้เรียน โดยการประชุมพิเศษก่อนการทดลอง หลังจากนั้นได้ทดลองสอนเป็นเวลา 4 สัปดาห์ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทันทีเมื่อเสร็จสิ้นการทดลอง และวัดเจตคติต่อการเรียนในอีก 2 วันถัดมา ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์แยกตามประเภท ใช้การบรรยายเชิงวิเคราะห์ หากค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบคะแนนที่ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ทักษะที่จำเป็นสำหรับการสอนได้แก่ ทักษะในการอธิบาย ทักษะในการสังเกตและติดตามผู้เรียน ทักษะในการให้ข้อมูลย้อนกลับ ทักษะการสร้างแรงจูงใจ ทักษะในการส่งเสริมผู้เรียน ทักษะการแก้ปัญหา และทักษะในการช่วยเหลือผู้เรียน

ปัญหาที่พบจากการสอนโดยใช้สัญญาณการเรียนครั้งนี้คือ ผู้สอนไม่ค่อยมีเวลาสำหรับการสอนโดยระบบสัญญาณ การใช้ระบบการเรียนโดยวิธีนี้ครั้งแรกเสียเวลามาก แหล่งวิทยากรไม่เพียงพอในกรณีที่ผู้เรียนเลือกซ้ำกัน ในตอนแรกผู้เรียนไม่สามารถสรุปเนื้อหาสาระจากแหล่งวิทยากรได้ดีเท่าที่ควร และไม่เข้าใจว่าจะนำความรู้ที่ได้จากแหล่งวิทยากรมาใช้ในการทำกิจกรรมอย่างไร นักเรียนเลือกปฏิบัติกิจกรรมซ้ำกันที่เคยเลือกไปแล้ว ในด้านผลงานไม่เรียบร้อยหรือเป็นไปตามข้อตกลง ผู้เรียนที่อ่านเขียนไม่คล่องจะใช้เวลาในการอ่านเขียนสัญญาณมาก

2. ผู้เรียนจะปฏิบัติภาระงานในวันหนึ่ง ๆ หลายช่วงเวลา ช่วงเวลาที่ทุกคนใช้การปฏิบัติภาระงานมากที่สุดคือ ในช่วงโมงเรียนและในวันหยุด ระยะเวลาที่ผู้เรียนแต่ละคนใช้ในการปฏิบัติภาระงานแต่ละครั้งไม่เท่ากัน ผู้เรียนทั้งหมดใช้เวลาในการปฏิบัติภาระงานแต่ละครั้งเฉลี่ยแล้วประมาณ 49 นาที ลักษณะการปฏิบัติภาระงานของผู้เรียนแต่ละคนตลอดระยะเวลา 4 สัปดาห์แตกต่างกัน ผู้เรียนส่วนใหญ่จะปฏิบัติภาระงานไม่สม่ำเสมอ โดยจะปฏิบัติภาระงานสม่ำเสมอในช่วงแรกและช่วงหลัง ผู้เรียนแต่ละคนจะกำหนดเวลาในการดำเนินการตามสัญญาณแต่ละครั้งต่างกัน ผู้เรียนส่วนใหญ่จะกำหนดเวลาเป็นระยะยาวสำหรับปฏิบัติภาระงานครั้งแรก ๆ ครั้งหลัง ๆ กำหนดระยะเวลาสั้นลง ผู้เรียนส่วนใหญ่จะเสร็จสิ้นภาระงานตรงกำหนดตามสัญญาณ

3. ในด้านทัศนคติทางการเรียนของนักเรียน ผู้เรียนที่ทัศนคติทางการเรียนมากเป็นผู้เรียนที่มีความรับผิดชอบสูงปฏิบัติภาระงานสม่ำเสมอ มีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนสูง เสร็จสิ้น

ภาระงานตรงตามกำหนดสัญญา และผลงานอยู่ในเกณฑ์ดี ผู้เรียนที่มีพัฒนาการทางการเรียนน้อย เป็นผู้เรียนที่มีความรับผิดชอบต่ำ ปฏิบัติภาระงาน ไม่สม่ำเสมอ มีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนน้อย มักจะเสร็จสิ้นภาระงานหลังกำหนดสัญญา แต่ผลงานอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ เป็นส่วนใหญ่ ผู้เรียนที่มีพัฒนาการทางการเรียนมาก จะมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าผู้เรียนที่มีพัฒนาการทางการเรียนน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่มีพัฒนาการทางการเรียนมาก และผู้เรียนที่มีพัฒนาการทางการเรียนน้อยสูงกว่าร้อยละ 50 ของคะแนนเต็ม

4. ผู้เรียนที่เรียนเก่งและผู้เรียนที่เรียนอ่อนมีเจตคติต่อการเรียนวิธีนี้ไม่แตกต่างกัน ผู้เรียนทั้งสองกลุ่มมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนแบบนี้

Thesis Title Teaching by Learning Contracts : Analysis of Teaching Skills, Students' Time-on-Tasks, and Learning Consequences

Author Miss Tippawan Khumkhong

M.Ed. Curriculum and Instruction

Examining Committee

Assoc.Prof.Dr.Sirmsree	Chaisorn	Chairman
Assist.Prof.Krongkarn	Arunrutana	Member
Assist.Prof.Aunnop	Koonphandh	Member
Assist.Prof.Prasit	Malumpong	Member

Abstract

The purposes of this research were to analyze teaching skills needed for teaching by learning contracts, to study about students' time-on-tasks and learning progress, and to compare students' attitudes toward this learning method. The subjects for this study were twenty-nine Pratom Suksa 5 students of Wat Daiyao School, Wat Buaw School and Wat Pholoy School, Mueng District, Lopburi Province. Three instructors, including the researcher, separately taught in each school. Research instruments were (1) one over-all instructional plan and its five subplans (2) Record Form of Learning Characteristics and Problems (for students) (3) Learning progress and Instructional Conditions Record Form (for teachers) (4) Learning Progress Record Form (for students) (5) Achievement Test and (6) Attitude Scale. The researcher constructed the

instructional guide and the questionnaire used before beginning the lessons to find out students' interests in ways of learning. Besides, the researcher also prepared different learning resources and contract forms. The two other instructors were orientated about learning contracts and so were the students. After the four-week teaching experiment, the students took the achievement test. Two days later, They were asked to report their attitudes. The data were categorized and presented descriptively through mean, S.D. and t-test. The findings were as follows :

1. Teaching skills needed were : explanation skills, observing and monitoring skills, feedback skills, motivation skills, reinforcement skills, facilitating skills, problem-solving skills, and supporting skills.

Instructors felt this method consumed a great deal of time especially in the beginning. The provided resources were inadequate since students sometimes selected the same tasks. The students were unable to learn essential concepts from the resources and could not apply the knowledge attained from these resources to their task activities. Some students always chose the same types of activities. Often, their work didn't meet the contract requirements. Students with reading and writing problems needed more learning time. Students worked for their contracts at various times of the day. Most of them used class hours and holidays. The average time used for each working period was 49 minutes. During the four weeks of independent study, students spent time differently on their tasks. Most spent consistent time-on-tasks only at the beginning and at the

end of the contract. Students' allocated time for each task was different. For their first few contracts, most students set longer periods of time for contract completion. Shorter periods were used for the rest. Most students completed their tasks on time.

3. As for students' learning progress, those who illustrated more progress in learning were found to be highly responsible. They worked on their tasks consistently; met with the instructor more frequently; completed their tasks on time and the tasks were of better quality. In contrast, students who illustrated less progress in learning were less responsible in their studies and little interaction with their instructors were found. These students were inconsistent in working on their tasks and often completed the tasks beyond their contract time. Their learning tasks were of moderate quality. The more progressed students received higher achievement scores than the less progressed ones, significantly at the .05 level. Students' average scores, however, were more than 50% of the total test scores.

4. The attitudes of both high and low achievers toward learning contracts were positive and were not different.